

Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukunta / Pöytäkirja

Aika: 4.4.2024 klo 12:00–14.08

Paikka: Pohjois-Pohjanmaan liitto Siikasali/Teams

Läsnäolijat:

Toiminnanjohtaja Esa Aunola, Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry (pj)

Aluejohtaja Heli Hietala, Suomen 4H-liitto (Varapj)

Seura- ja yhdistyskehittäjä Juha Laukka, Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry

Toiminnanjohtaja Anna Katajala, Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry

Toiminnanjohtaja Timo Nevanperä, Pohjois-Pohjanmaan Nuorisoseurojen Liitto

Pääsihteeri Arja Sutela, Nuorten Ystävät ry/teams

Puheenjohtaja Risto Örling, Pohjois-Pohjanmaan EETU ry/teams

Toiminnanjohtaja Riikka Hautala, Nouseva Rannikkoseutu ry

Helena Kinnunen, Suomen Latu ry/teams

~~Varapuheenjohtaja Marja-Liisa Pylväs, Eläkeliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry/teams~~

Varapuheenjohtaja Kaija Sepponen, Kaatuneitten Omaisten Oulun piiri ry

Toiminnanjohtaja Pertti Kukkonen, Auta Lasta ry

Puheenjohtaja Anna-Liisa Lämsä, Mielenvireys ry

Toimitusjohtaja Mikko Lapola, Oulun Diakonissalaitoksen säätiö/teams

~~Yhteisötoiminnan päällikkö Pasi Laukka, Oulun kaupunki~~

Järjestötyön koordinaattori Helena Liimatainen, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde

Asiantuntija Kukka Kukkonen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus/teams

Strategiapäällikkö Ilpo Tapaninen, Pohjois-Pohjanmaan liitto

~~Erytisasiantuntija, kulttuuri Auli Suorsa, Pohjois-Pohjanmaan liitto~~

Kunnanjohtaja Marjukka Manninen, Iin kunta

Yhteisöpäällikkö Heli Metsäpelto, Oulu26/teams

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12. Todettiin läsnäolijat ja kokous päätösvaltaiseksi.

Maakuntajohtaja Jussi Rämetsä kävi tervehtimässä järjestöneuvottelukuntaa ja kertoi maakunnan ajan-kohtaisista asioista. Rämetsä kertoi myös maakuntaliiton vaikuttamisen toimintamallista. Kansanedustajatapaamiset halutaan tehdä edustajille helpoksi. Pohjoisen ohjelma on agendalla. Järjestöasioita vietään tarvittaessa ”sopivilla reiteillä” kansanedustajille tiedoksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin.

3. Järjestöjen mahdollisuudet hyvinvoinnin ja kunnan kehittämisessä

Päätös: Merkittiin kunnanjohtaja Mannisen esittely (liite 1) ja käyty keskustelu tiedoksi.

4. Tilannekatsaus kuntatyöryhmän ja vaikuttavuustyöryhmän toimintaan

Kuntatyöryhmä: Kysely kunnille järjestöyhteistyön suositusten toteutumisesta lähetetty. Vastausten määräaika on 7.4.2024. Vastauksia on toistaiseksi saatu 11. Muistutus lähetetään. Jalkautuminen kuntiin ja kuntien yhdistystapaamisiin syksyllä -24, kun järjestö-kuntayhteistyökyselyn tulokset saatavilla.

Vaikuttamistyöryhmä: Annettu lausunto Pohteen hyvinvointisuunnitelmasta. Lausuntopyyntö Oulun kaupungin avoimen hallinnon toimintasuunnitelmasta vuosille 2024–27 käsittelyssä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

5. Tilannekatsaus Oulu 26:een

Kulttuurisäätiön yhteyspäällikkö Heli Metsäpelto esitteli asian (liite 2).

Keskusteltiin erityisesti ”Me olemme kulttuuria” -ohjelmahausta 2024–2025. Hakemuksia käsitellään 4 kk välein. Haku on suunnattu kaikille. Avustusehdot julkaistaan mahdollisimman pian. Haku on auki noin vuoden.

Päätös: Merkittiin katsaus tiedoksi.

6. JYRY:n ajankohtaiset asiat

JYRY:n seuraava kokous on 23.4.2024. Asialista valmistelussa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

7. Muut asiat

- Yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä elinvoimaa kylille -webinaarit 24.4. ja 6.5. [Pohjois-Pohjanmaan Kylät Ry | Kylien ja asukas yhdistysten edunvalvoja \(ppkylat.fi\)](#)
- Järjestömessut Oulussa 2/2025. Pohde mukana järjestelyissä. 9.4. Aleksinkulmassa suunnittelutilaisuus.
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointifoorumi 2024 järjestetään Vaalassa 27.11. mielenterveysteemalla, yhteistyössä Nuorten ystävät ry:n kanssa.
- Neuvottelukunnan opintomatka Utajärvelle 3.6.2024.
- Nuorten Ystävien pääsihteeri Arja Sutela on eläköitymässä. Nuorten Ystävät ry esittää hänen tilalleen neuvottelukuntaan uutta pääsihteeriä Raija Näppää. Asia viedään maakuntahallituksen päätettäväksi. Neuvottelukunta kiittää Arjaa 10 vuodesta
-

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

8. Seuraava kokous

Päätös: Seuraava kokous järjestetään Utajärven opintomatkan yhteydessä 3.6.2024.

9. Kokouksen päättäminen

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:08.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Esa Aunola / puheenjohtaja

Ilpo Tapaninen/ sihteeri

Sote- ja pelastuspalveluilla on isot vaikutukset kuntien elinvoimaan, kuntalaisten hyvinvointiin ja turvallisuuteen - järjestöjen rooli

PPLn järjestöneuvottelukunta 3.4.2024

Marjukka Manninen, kunnanjohtaja
marjukka.manninen@ii.fi
050 39 000 66 / @marjukka_m

II ON KAIKEN KESKELLÄ

OULU METROPOLITAN
REGION

Kemi 30 min.

Oulu 20 min.

Helsinki 1,5h

HELSINKI

- li – lyhyt nimi, pitkä historia, vietämme tänä vuonna **650-vuotisjuhlia**.
- Noin 10 000 asukkaan kasvukunta
- li sijaitsee Perämeren rannalla ja litä halkovat Iijoki, Olhavanjoki ja Kuivajoki olivat tärkeitä Perämeren vesireittejä.
- Maailman tämänhetkinen tilanne nostaa merkitystämme ja mahdollisuuksiamme niin varautumisen kuin elinkeinopolitiikankin näkökulmasta
- Haluamme ja voimme aidosti olla seudun ja Oulun pohjoinen kirittäjä
- Olemme vaihtoehto: puhtaus, luonto, kyläkoulut, koulupolku omassa kunnassa, turvallisuus, saavutettavuus, olemme myös lähellä kaikkea ja portti pohjoiseen
- Kunta muodostuu erilaisista yhteisöistä, joiden yhteispelin onnistuminen ratkaisee hyvinvoinnin ja elinvoiman

-kylät, virrat ja sillat-

10 000 asukkaan lissä olemme sitoutuneet vähentämään hiilidioksidipäästöjä, kierrättämään ja välttämään jätteiden syntyä sekä käyttämään yhteisiä resursseja maapallon kantokyvyn rajoissa.

Taloudellisten säästöjen lisäksi energia- ja ilmastotyöllä monipuolistetaan aluetaloutta ja edistetään asukkaiden ja vierailijoiden hyvinvointia.

Vahva ja kestävä kasvu – Luonnonläheinen li- Henkinen hyvinvointi – Systeminen muutos ovat strategiamme painopisteet

lin uusiutuvan energian hankkeet

Tuulivoima

- 56 voimalaa toiminnassa (240 MW)
- 47 voimalaa rakenteilla (n. 300 MW)
- 50 voimalaa rakennuslupakäsittelyssä (n.350 MW)
- 16 voimalan osalta kaavat hyväksytyt, hallinto-oikeudessa (n. 110 MW)
- 20 voimalan osalta kaavoitus käynnistetty (n. 140 MW)
- 100 merituulivoimalan kaavoitusaloite valmistelussa (n. 2000 MW)

Aurinkovoima

- 110 MW aurinkovoimapuisto suunnittelussa, toteutus 2024-2025

Vesivoima

- Raasakka ja Pahkakoski (62 MW)

Energian varastointi

- 2 kpl akkuvarastoja luvitettu

Kunnan jo saamat hyödyt

- Kiinteistöverot 2,5 milj.eur.
- Vuokratulot 1 milj.eur
- 200 milj.investoinnit
- 80 syntynyttä työpaikkaa

Kunnan tulevat hyödyt

- Tulevaisuudessa 3000 MW päästötöntä energiaa
- 3,1 miljardin euron hankekanta
- + 10 milj.eur. kiinteistöverotuotot, maanvuokratulot, yhteisöverot
- Rakennusaikainen työ ja käytönaikainen työ

TUOTAMME 10 KERTAA ENEMMÄN ENERGIAA KUIN KULUTAMME – HYÖDYT SINNE MINNE HAITATKIN

TUULIVOIMAA, UUSIUTUVIA, KIERTO- TALOUTTAKII

lissä kaikki käy päästöttömällä energialla ja meillä sitä tuotetaan kymmenkertaisesti kulutukseen verrattuna. Löydetään yhdessä teille vihreän kasvun ja kiertotalouden edut.

[Lue lisää >](#)

Kunnallisvero	16 664 944
Yhteisövero	1 488 514
Kiinteistövero	4 884 339
Yhteensä	23 037 797

ii ELINKEINO-OHJELMAN KUUSI KEHITTÄMISALUETTA

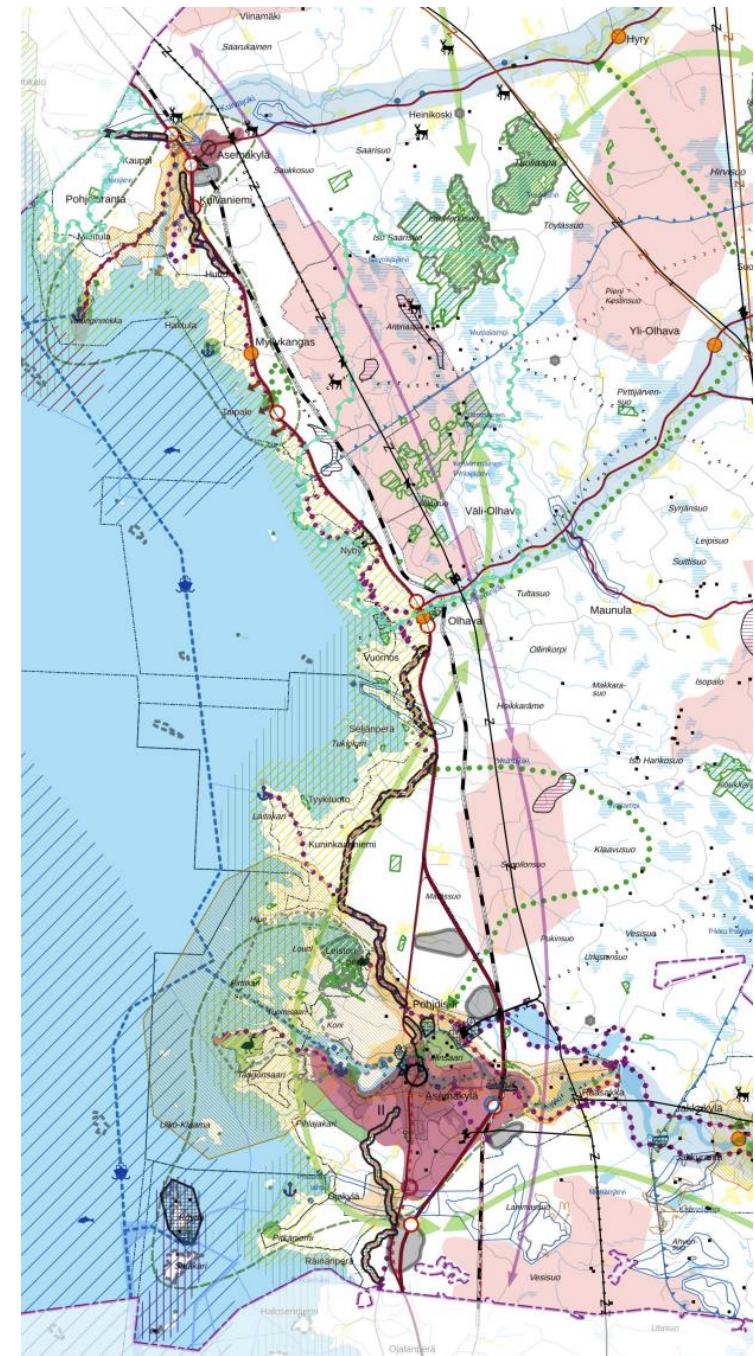

li – portti pohjoiseen

- Valtatie 4, valtakunnallinen tason 1 pääväylä ja osa Euroopan TENT-T-ydinverkkokäytävää
- Merkittävä rooli Suomen kansainväliseen saavutettavuuteen ja maaliikenneyhteyksiin lähteen / huoltovarmuus -> Itämeren häiriöt (vaatii kunnossa olevaa infrastruktuuria)
- Merkitys tavaraliikenteen kannalta on suuri
- lin kohdalle suunnitelmassa on määritetty pitkän aikavälin tavoitetilä, jolla parannetaan valtatie 4 sujuvuutta ja turvallisuutta: ohitustie ja eritasoliittymät = lin kasvukäytävä

Tulevaisuudessa pohjoisella, lin sijainnilla, nelostiellä ja toimivilla junayhteyksillä on entistä tärkeämpi rooli:

- Geopolitiikka, energiakriisi, vihreän siirtymän asettamat vaatimukset, huoltovarmuus, Naton myötä lisääntyvä sotilasliikenne, yhteydet Norjan ja Ruotsin kautta pohjoisille merialueille
- Pohjoisen suurhankkeet, yhtenäinen kasvu- ja työmarkkina-alue: Bodenin H2 green steel –hanke, SSAB investoinnit Luulajaan ja Jällivaaraan, Skällefteon ja Mo i Ranan akkutehtaat, Metsä Groupin biotuotehdas Kemissä, lukuisat suuret tuulivoimahankkeet

Kulttuuri- ja taidetuotannon pysyvät toimintaperiaatteet

- 1) ympäristön kehittäminen taiteen keinoin
- 2) taidetoiminnan osallisuus ja yhteisöllisyys
- 3) taidetuotannon kansainvälisyys ja ammattimaisuus

KulttuuriKauppilan Galleria ja kotitaiteilijoiden ateljeet

Kansainvälinen taiteilijaresidenssi

- Sosiaalisen taiteen residenssiohjelma
- Ympäristötaiteen residenssiohjelma

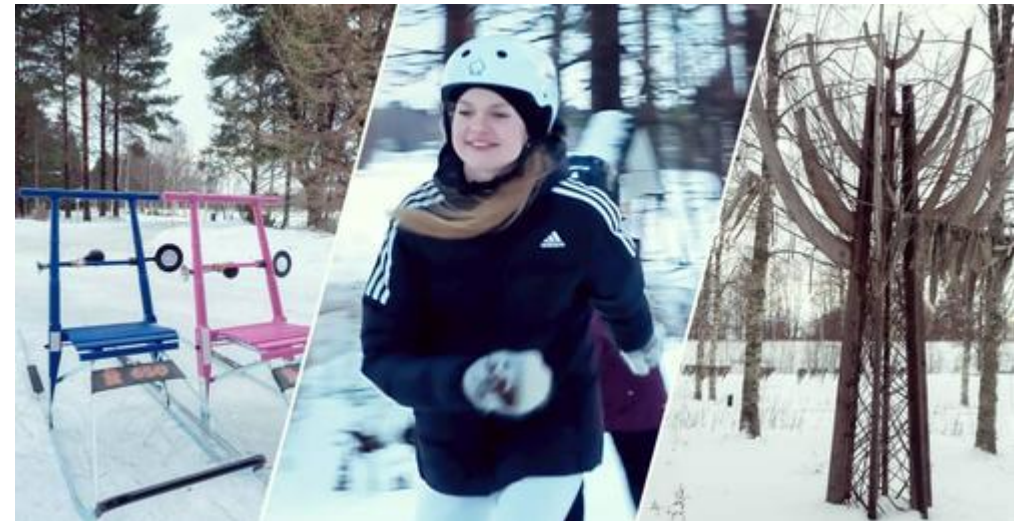
Taidepuistot ja Art Ii Biennaali

Taideohjelma ja julkisen taiteen hankkeet

Kulttuuriasianneuvottelukunta Kultli

Oulu2026 –ohjelma

Kulttuurin sitominen IlmastoAreenaan

Olemme kylien kunta – kylien ja kyläläisten aktiivinen toiminta on meille elintärkeää

- 100 rekisteröitynyttä yhdistystä (<https://iihappens.fi/yhdistykset/>)

- **Kylien neuvottelukunta**

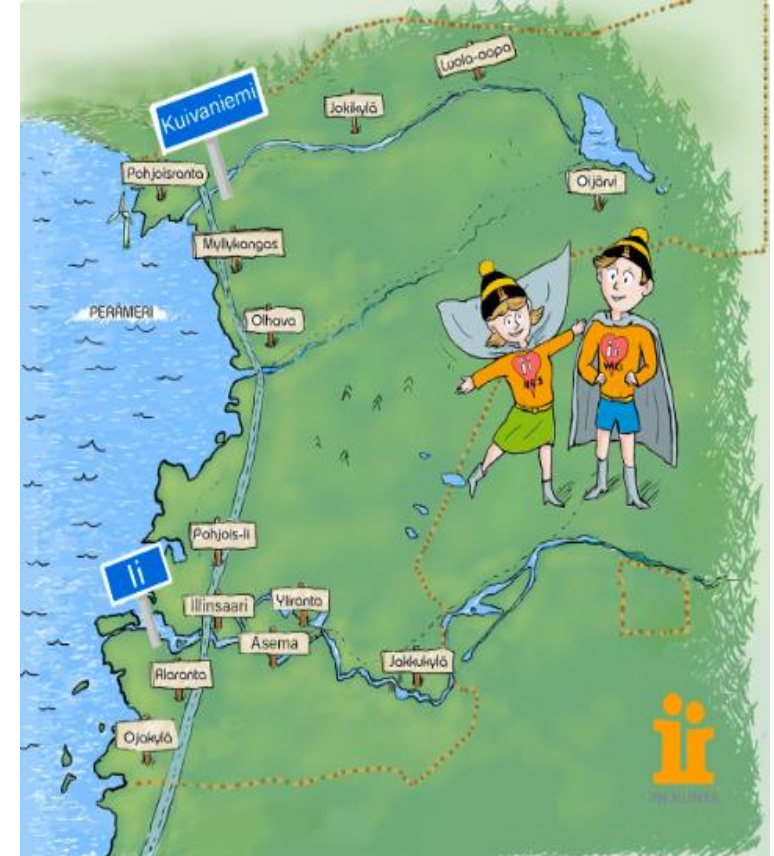
- Yhtenä virallisena toimijana muiden toimielinten rinnalla
- Toimiva, helposti ”ryöstettävä” malli myös muille
- Tasapuolisuus, tiedonkulku ja tervehenkinen kilpailu

- **Kyläturvallisuussuunnitelma**

- Poikkeusajat korostivat varautumisen ja erityisesti paikallisen varautumisen merkitystä
- Osana hyvinvointipalveluiden varautumissuunnitelmaa, yhteiset toimintamallit, tiedot samanlaisena ja helposti löydettävissä
- Ymmärrys ja tilannekuva niin riskeistä kuin myös mahdollisuuksista, toimijoista ja resursseista
- Ei pelkkä paperi vaan aktivoi myös jatkuvaan toimintaan: ensiapukoulutukset, defibrillaattori, varaukset, kylien vapepa

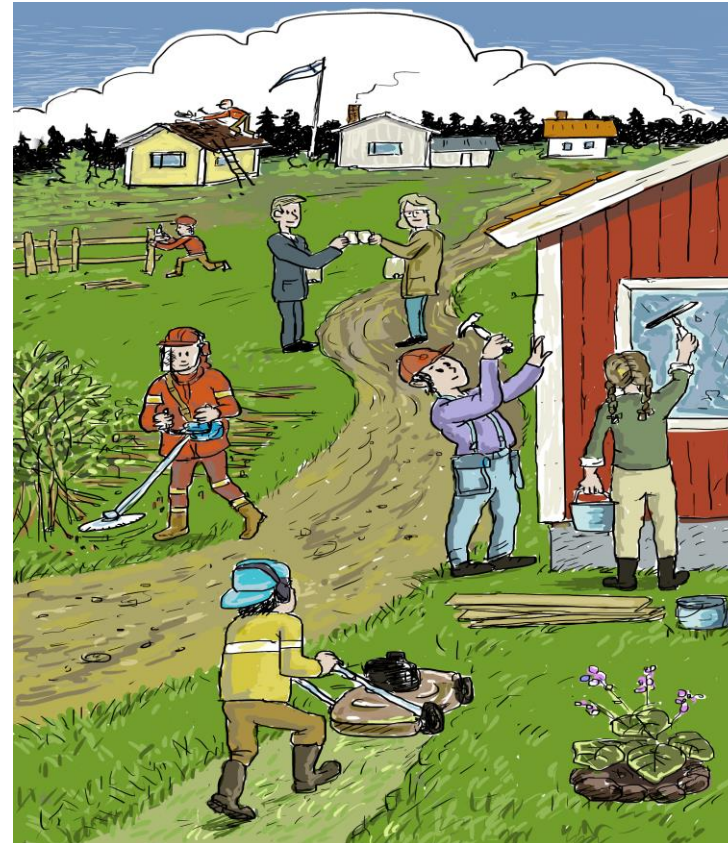
- **Yhteisöllisyys ja aktiivisuus**

- Tapahtumat
- Hankkeet
- Talkoohenki
- Osallistuminen kasvatus- ja hyvinvointityöhön sekä ympäristön kunnossapitämiseen
- Sosiaalinen verkko
- Elinvoima ja omaleimaisuus

Mikä on kenenkin rooli ja tehtävä jatkossa?

- ▶ Palvelut
- ▶ Hyvinvointi
- ▶ Elinvoima
- ▶ Veto- ja pitovoima
- ▶ Turvallisuus
- ▶ Yhdyspinta.....

Yhdyspinta yhteistyö - järjestöyhteistyö

lin kunta, järjestöt ja Pohde
Tilanne 2.4.2024

Järjestöyhteistyö

Kaikenikäiset

- ▶ lin kunnan toimintaosallisuus määritelty lin kunnan viestintästrategiassa – järjestöyhteistyö

Lakisääteiset:

- lin nuorisovaltuusto (jäsenet: ala-, yläkoulu- ja 2. aste)
- lin vanhus- ja vammaisneuvosto (jäsenet: eläkeläis-, veteraani-, vammais- ja pitkäaikaissairausjärjestöt, Pohde, lin seurakunta)

Ei lakisääteiset: (tarvittaessa kutsutaan Pohteen edustajat)

- ▶ lin liikunta-asian neuvottelukunta (jäsenet: liikunta- ja urheilujärjestöt)
- ▶ lin kylien neuvottelukunta (jäsenet: kylä- ja asukas yhdistykset)
- ▶ lin kulttuuriasian neuvottelukunta (jäsenet: kulttuurijärjestöt)

Järjestöillat:

vähintään 2 krt vuodessa – mukana myös esim. Pohteen järjestöavustukset sekä info mm. Lähellä.fi

Järjestöyhteistyö

Verkostot

- ▶ lin Hyte-työryhmässä lin kunta, Pohde ja järjestöjen edustajia. Käynnistettiin vuonna 2023. (lin hyte-työryhmä toimii myös kunnan nuorten ohjaus ja palveluverkostona sekä lin ehkäisevän päihdetyön verkostona)
- ▶ lin ehkäisevän päihdetyön verkosto. Käynnistetty Ehyt ry:n koulutuksella syksyllä 2023. Mukana: lin kunta, lin seurakunta, lin helluntaiseurakunta, Pohde, Ehyt ry, Poliisi
- ▶ lin taloudellisen tuen verkosto. Käynnistetään vuonna 2024. Mukana: lin kunta, Diak, Osak, lin seurakunta, Pohde. Pilotoidaan Hop-hankkeen ja Prikka-hankkeen työpajoissa.

Järjestöyhteistyö

Kaikenikäiset

- ▶ Poplin (Pohjois-Pohjanmaan liikunta ry) kuntakumppanuus
- ▶ Iin kunnan liikunta- ja elintapaohjaus käynnistyy huhtikuussa 2024
- ▶ Yhdyspinta Pohde: palaveri tulossa huhtikuussa Aiheena liikunta- ja elintapaohjaus verkostoyhteistyö Pohteen kuntoutuksesta Elintapaohjaukseen Iin kuntaan.
- ▶ Pilotoidaan syksyllä 2024:
Liikunta- ja elintapaohjauksen palveluketju

Järjestöyhteistyö Ikäihmiset

Omaishoitajien elintapa-ohjaus pilotti käynnissä lin kunnassa

Hanke Oulun seudun omaishoitaja ry:n ja yhteistyössä lin
kunnan ja Pohteen sekä eri järjestöjen kanssa
pilotoidaan Hyvinvointi-iltapäivissä keväällä ja syksyllä
2024.

Iltapäivät kerran kuukaudessa maalis-toukokuu sekä
syksyllä syys-joulukuu. Iltapäivät teemoitetaan ja mukaan
innostetaan ja kutsutaan mukaan sekä lin kunnassa
toimimia sekä maakunnallisia yhdistyksiä.

Kuntalaisten toiveita kuullaan mm. lin vanhus- ja
vammaisneuvoston jäsenyhdistysten kautta eli kaikkien
eläkeläisjärjestöjen, veteraanijärjestöjen sekä vammais-
ja pitkäaikaisjärjestöjen kautta.

Ommaiskahvilat järjestetään lissä ja Kuivaniemellä
keväällä 2024 yhteistyössä Pohde, Oulun seudun
omaishoitajat ry

IKI!IKKUJA LISÄÄ VOIMAA VUOSIIN **Ma 8.4.2024**
Iisi-areena, kisatie 2, Ii

Hyvinvointi-iltapäivä
Eläkeläisille ja omaishoitajille **Kahvitarjoilu!**

klo 13-14 Hyvän olon ruokaa
Vinkit omaishoitajien terveellisempiin
valintoihin. Kaisa Hartikka ja Minna Kangas,
Oulun seudun omaishoitajat ry
Klo 14-15 Smoothie -välipalaksi
Keppijumppa, lin kunta hyvinvointipalvelut
klo 15-16 Ikäihmisten asiakas- ja
palveluohjaus.
Liija Kettunen ja Marjukka Jaku, Pohde
klo 13-16 Iisi-areenan Seniorikuntolualue
Laitteisiin tutustuminen, Taru Laukka,
liikunta- ja elintapaohjaaja, lin kunta

**Nuorisotilassa
myös biljardi ja
korona**

Yhteistyössä:

**Tervetuloa!
Vapaa pääsy!**

Lisätietoja: Riitta Rämä p. 050 3950 305

IKI!IKKUJA LISÄÄ VOIMAA VUOSIIN **Ma 11.3.2024**
Iisi-areena, kisatie 2, Ii

Hyvinvointi-iltapäivä
Eläkeläisille ja omaishoitajille **Kahvitarjoilu!**

klo 13-14 Omaishoitajan askelissa –
Vinkkejä liikkumisen lisäämiseen. Oulun
seudun omaishoitajat
Klo 13-16 Vertaistervarit –hyvinvoinnin
onnenpyörä ja Vertaistervarit–elintapapeli.
Psoriasisliitto
klo 13-16 PoPlin toimintapiste. Testaa
tasapainoa, reaktiokykyä, ja muistia
hauskoilla peleillä. PoPLi
klo 15 Voimavaroja rakentavat elintavat
–hyvinvointiluento (tallenne, lääkäri ja
valmentaja Lari Karjula). PoPLi.

**Nuorisotilassa
myös biljardi ja
korona**

Yhteistyössä:

**Vapaa pääsy!
Tervetuloa!**

Kevään Hyvinvointi-iltapäivien teemat:
11.3.2024 Teemana liikunnasta hyvinvointia
8.4.2024 Teemana terveellisemmät
elämäntavat

Järjestöyhteistyö Kaikenikäiset

Kaikukortti

- ▶ Pohteen Kaiku-korttipilottiin on innostettu mukaan iiläisiä yhdistyksiä – niin, että varaavat ns. maksullisiin tapahtumiin Kaiku-kortti lippuja.
- ▶ Toki vuonna 2024, kun li juhlii 650v. ovat tapahtumat 99% pääsymaksuttomia muutoinkin.
- ▶ Jokaiseen yhdistykseen ollaan jo oltu ja tullaan olemaan vielä yhteydessä lin kunnan hyvinvointipalveluista, jotta Kaiku-kortti pilotista saadaan kokemuksia kesän 2024 tapahtumien osalta.

Järjestöyhteistyö

Kaikenikäiset

- ▶ Iiläisten rekisteröityneiden urheiluseurojen ja yhdistysten ohjatut alle 18-vuotiaiden vuorot ja yli 65-vuotiaiden vuorot maksutta.
- ▶ Iin kunta myöntää yhdistyksille yleis- ja kohdeavustuksia n. 100.000 €/vuodessa sis. Liikunnan, tapahtumien, nuorisotyön, kulttuurin ja hyvinvoinnin avustukset
- ▶ Osallistavaan budjetointiin n. 20.000 €/v
- ▶ Iin kunnalla on nimetty järjestöyhdyshenkilöksi hyvinvointikoordinaattori, joka toimii yhteistyössä kaikkien toimialojen ja yhdistysten sekä Pohteen kanssa

Hyvinvointialueiden rooli alueen elinvoiman edistämisessä?

Liisa Jurmu
liisa.jurmu@kuntaliitto.fi
050 479 6835

Sami Uotinen
sami.uotinen@hyvil.fi
050 341 3349

Hyvinvointialueiden yhdyspintakysely

Poimintoja keskeisistä tuloksista 1/3

- Hyvinvointialueiden ja kuntien yhdyspintatyössä riittää kehitettävää. Kyselyyn vastanneista luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista **vain noin kolmannes pitää kuntayhteistyön toimivuutta hyvänä tai erittäin hyvänä**. Viranhaltijoiden arviot ovat hieman luottamushenkilöiden arvioita positiivisemmat.
- **Erityisesti strategisen tason yhteistyö on vielä alkuvaiheessa**: yhteinen tilannekuva ja tietopohja sekä yhteistyön suunnitelmallisuus perustuen yhteisiin tavoitteisiin ja toimintamalleihin ovat toteutuneet vastanneiden mukaan vielä huonosti. Yli 40 % kokee yhteistyön toimivuuden kyseisillä osa-alueilla huonoksi, erittäin huonoksi tai sitä ei ole vastaajien mukaan lainkaan.
- Lähes puolet vastaajista kertoo, että hyvinvointialueilla on selkeästi määritellyt **yhteyshenkilöt** kuntiin päin (47 %) ja vastaavasti noin kolmannes (34 %) kokee, että kunnilla on selkeästi määritellyt yhteyshenkilöt hyvinvointialueelle.
- 43 % vastaajista antoi positiivisen arvion säännöllisten tapaamisten toteutumisesta hyvinvointialueen ja kuntien kanssa. Yhteistyön arvioi avoimeksi, vuorovaikutteiseksi ja kumppanuuteen perustuvaksi 28 % vastanneista.
- **Vaikka arviot yhteistyön toimivuudesta ovat kriittisiä, löytyy yhteistyöstä myös paljon onnistumisia**. Kyselyssä esille tulleita onnistumisia olivat mm. yhteistyörakenteet, yhteistyötapaamiset, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ ja yhteistyösopimuksen valmistelu. Lisäksi eri alueilla koettiin vaihtelevasti onnistumisia eri yhdyspinnoilla. Aikaisempien kontaktien kerrottiin helpottaneen yhteistyön tekemistä uudessa rakenteessa.

Hyvinvointialueiden yhdyspintakysely

Poimintoja keskeisistä tuloksista 2/3

- **Yhteistyötä haastaa edelleen kyselyn mukaan mm. epäselvä vastuunjako eri yhdyspinnoilla, yhteyshenkilöiden puuttuminen, vähäinen vuorovaikutus, strategisen tason yhteistyön puute sekä yhteisten asioiden konkreettinen toimeenpano.**
- Useissa vastauksissa nostettiin esille myös **yhteistyön haasteet palveluverkkoon ja kiinteistöihin liittyen.** Hyvinvointialueen palveluverkkokysymysten koettiin vaikuttavan keskeisesti kuntayhteistyöhön ja mm. luottamukseen eri toimijoiden välillä.
- **Yhdyspintakohtaiset haasteet vaihtelevat alueiden välillä ja alueiden sisällä (vastaajien välillä).** Toisilla alueilla hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvä yhteistyö koettiin toimivaksi ja toisilla alueilla se oli erityinen haaste. Sama koski mm. varautumista ja työllisyyden edistämistä.
- **Kokemukset hyvinvointialueen ja kuntien välisen työnjaon selkeydestä olivat moninaiset.** Selkeimpänä työnjakoa vastaajat pitivät sivistys- ja sote-palveluiden, varautumisen ja turvallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä asumiseen liittyvissä kysymyksissä. Epäselvimmäksi vastuunjako puolestaan koettiin työllisyyden edistämisessä, kotoutumisessa ja ympäristöterveydenhuollossa.

Hyvinvointialueiden yhdyspintakysely

Poimintoja keskeisistä tuloksista 3/3

- **Hyvinvointialueen rooli alueen elinvoiman edistämässä jakaa mielipiteitä.**
- Osa vastaajista kokee, että hyvinvointialueen tehtävänä ei ole alueen elinvoiman edistäminen. Suurempi osa vastaajista kuitenkin näkee, että hyvinvointialueella on tärkeä rooli elinvoiman edistämässä ja nostaa esille mm. hyvinvointialueen merkityksen työllistäjänä, toimivien sote-palveluiden järjestäjänä (asukkaiden halu asua alueella) ja hyvinvointialueen hankintojen merkityksen yritystoiminnalle.
- Hyvinvointialueen merkitys alueen elinvoiman edistämässä nähdään vastaajajoukkojen sisällä moninaisesti. Osa luottamushenkilöistä pitää hyvinvointialueen merkitystä elinvoiman edistämässä tärkeänä ja osa ei. Sama koskee myös viranhaltijoita. Kyselyn mukaan tässä kysymyksessä ei ole erotettavissa luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä merkittävää eroa.
- Myös elinvoimakysymyksen kohdalla nousee esille näkemys tarpeesta lisätä ylimmän johdon vuorovaikutusta yhteisten tavoitteiden määrittelyä, mikä tuli esille myös muualla kyselyssä.

Millainen rooli hyvinvointialueella on alueen elinvoiman edistämisessä?

Poimintoja luottamushenkilöiden vastauksista

- Erittäin tärkeä. Palvelujen toimivuus.
- Hyvinvointialue on merkittävä työllistäjä.
- Hyvinvointialue palvelujen ostajana – yhteistyö yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
- Sosiaali- ja terveystalvet ovat osa elinvoimaa ja alueiden houkuttelevuutta.
- Sote-palvelujen rooli kuntien elinvoiman kannalta tärkeä. Palveluverkkokysymykset korostuvat.
- Tonttipolitiikka ja yhteistyö kuntien kanssa, esim. vanhusten palveluasuminen.
- Toimiva ja hyvinvoiva väestö on myös hyvinvointialueen etu.
- Hyvinvointialueen tulisi nykyistä paremmin nähdä ja edistää koko hyvinvointialueen elinvoimaa.

”Turha pohtia tällaisia rooleja. Nyt on saatava palvelut toimimaan.”

- **Liian iso vastuu pitää kuntia pystyssä tekohengittämällä kuntataloutta. Veronmaksajien rahoja täytyisi käyttää vain hyvinvointialueiden perustehtävään.**
- **Hyvinvointialueen tehtävä ei ole elinvoiman edistäminen vaan ihmisten sote- ja pela-palveluista huolehtiminen**
- **Elinvoima kuuluu ensisijaisesti kunnille. Hyvinvointialueen tehtävänä järjestää asukkaille sote- ja pela-palvelut.**

”Erinomaisen keskeinen rooli. Kun hyvinvointialue onnistuu tehtävässään, on sillä suuri merkitys alueen elinvoimaan ja kiinnostavuuteen.”

”Hyvinvointialueen ja kuntien tulisi yhdessä määrittää yhteistyön tavoitteet niin, että julkisen sektorin KOKONAISETU tulee huomioiduksi.”

Millainen rooli hyvinvointialueella on alueen elinvoiman edistämisessä?

Poimintoja viranhaltijoiden vastauksista

- Hyvinvointialue suuri työllistäjä
- Sosiaali- ja terveyspalveluilla varmistetaan ihmisten työkykyä, elämänhallintaa ja osallisuutta
- Palveluiden helppo saavutettavuus ja saatavuus, eri puolilla maakuntaa
- Peruspalvelut alueen vetovoimatekijänä
- Julkiset hankinnat, ostopalvelujen merkitys alueiden elinvoiman ja työpaikkojen saralla
- Mahdollistaa sekä uuden yritystoiminnan syntymistä, että turvaa työvoiman tarvitsemat palvelut
- Kuntien kiinteistömässan vuokraaja
- Hyvinvointialueen hyvä maine tuo luottamusta koko alueen onnistumiseen
- Ratkaiseva rooli. Yhteinen elinvoimatehtävä.
- Palveluverkkoratkaisujen vaikutus kuntien elinvoimaan – alueen elinvoimaan
- Tärkeä rooli, mutta ei ole vielä riittävästi kiinnitetty huomiota ja keskusteltu
- Ei ydintä, mutta näkyy kilpailuttamisessa, palveluverkkokysymyksissä ja painopisteissä
- Hyvinvointialue ei voi ottaa vastuuta elinvoimasta kuin siltä osin, että palvelut on tuotettu tasapuolisesti ja riittävästi resurssit huomioiden
- Osin välillinen rooli.

”Tässä voisi kehittää ihan uudenlaisia yhteistyön muotoja ja tärkeää olisi, että kuntien ja hyvinvointialueen johto verkostoituvat ja luovat yhdessä elinvoimaa lisääviä toimenpiteitä.”

Hyvinvointialueuudistuksen tavoitteet lähi- ja peruspalveluiden vahvistamisesta vs. toteutus Mitä esimerkiksi lille on tarjolla...

- ▶ Näyttää siltä, että lin keskustassa säilyy sotekeskus
- ▶ lin keskustan osalta ensimmäisessä aallossa akuutti vuodeosasto lakkautettiin ja toiminta muutettiin arviointi- ja kuntoutusyksiköksi.
- ▶ Tässä vaiheessa oli luvassa vielä liikkuvia palveluita ja yhteisöllistä asumista Kuivaniemeen
- ▶ Uusimmassa suunnitelmassa Kuivaniemeltä (entinen itsenäinen kunta, yli 1400 asukasta, etäisyys kuntakeskukseen 40 km, osalla etäisyys yli 100 km)
 - ▶ lakkaa koko palveluasumisen yksikkö (23 paikkaa), yhteisöllisestä asumisesta ei suunnitelmia, kaikki palvelut digipalveluina
 - ▶ Perhepalvelut? Sosiaalipalvelut?
 - ▶ Mahdolliset yksityisten palvelupaikkojen vähentämiset (ent. Oulunkaaren alue -28 paikkaa)
 - ▶ Pohde keskittää ja Lapha keskittää => valkoiset alueet maakuntien rajalla
- ▶ Vammaispalveluiden vuorohoitoyksikkö ollaan lakkauttamassa ja tilalle perustetaan isompi yksikkö Oulun pohjoisosaan
- ▶ Kuntouttavaa työtoimintaa yritetään tarjota etänä
- ▶ Sekä Kuivaniemen että Oijärven paloasemat lakkautusuhan alla
- ▶ **HVA optimoi: kustannukset, (sosiaali- ja) terveystalouden optimaalinen järjestäminen, henkilöstön riittävyys, oma toiminta**
- ▶ **Kunnat/yht.kunnallinen: kokonaiskustannukset, lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus, palveluiden kerrannaisvaikutukset, asiointisuunnat, turvallisuus, elinkeinot, työllistäminen, tasapuolisuus**

HYVINVOINTIALUEUUDISTUS VAATII KORJAUKSIA, YHTEISTYÖTÄ JA YHTEISTÄ NÄKEMYSTÄ

- ▶ Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset kuntien talouden näkökulmasta
 - ▶ jatkossa ei saa tulla enää isoja yllätyksiä (vuokranmääräytyinen, siirtolaskelmat)
 - ▶ rahoitukseen ei saa jäädä pysyviä vaikutuksia soten viimeisistä poikkeusvuosista
 - ▶ perusta kuntien ja toisaalta hyvinvointialueen tehtävissä – yhdessä, ei ”ei kenenkään” hoidettavia tai toinen hoitaa-toinen saa rahoituksen
- ▶ Hyvinvointialueilla on iso rooli myös työllisyyden ja TE-uudistuksen onnistumisessa sekä työpaikkojen syntymisessä, pysymisessä ja kohtaanto-ongelmien suhteen
- ▶ kuntien tulee voida vaikuttaa palveluihin ja yhteistyön on toimittava, sopimusten ja neuvottelujen tulee olla tasa-arvoisia – tilannekuvan tulee olla yhtenäinen
- ▶ palveluverkkoratkaisut vaikuttavat vahvasti kuntaan ja kuntalaisiin, ratkaisut ovat osin kohtuuttomia, epätasa-arvoisia ja epärealistisia erityisesti aikataulujen osalta
- ▶ palveluverkkoratkaisuja ei voi tehdä pelkästään terveystaloudellisesti optimoimalla, saatavuus, saavutettavuus, työllisyys, asiointisuunnat, julkinen liikenne, yritystoiminta, läheisten vierailut, perheiden asuminen ja arjen sujuminen
- ▶ Keskittäminen on ”helppo” mutta ei ainoa ratkaisu – mummo- ja papparallit ovat kaikkien kannalta epäinhimillisiä ja kalliita
- ▶ yhteistyö- ja roolitus eri kumppanien ja yhteistyötahojen kanssa (myös kolmassektori), kunnat yleensä tuntevat toimijat ja yhteistyömallit ovat valmiina

Kaikkien toimijoiden on ymmärrettävä, että asiakkaat ja asukkaat ovat kuntalaisia

Ratkaisut eivät (enää) ole tasa-arvoisuus-, palvelujen saatavuus- ja hyvinvointikysymyksiä vaan laajamittaisesti ja kriittisesti myös elinvoima, veto-, pitovoima- ja turvallisuusasioita.

Pelkkä lakisääteinen hyvinvointisuunnitelma ja –kertomus ei ole riittävä työkalu yhtenäisen kokonais kuvan luomiseen ja/tai vaikutusten arviointiin - eri näkökulmien huomiointi on erityisen kriittistä maaseutumaisella, pitkien etäisyyksien alueella!

ROHKEUS JA ASENNE RATKAISEE - KIITOS!

Marjukka Manninen, kunnanjohtaja
marjukka.manninen@ii.fi
050 39 000 66 / @marjukka_m

Euroopan kulttuuri- pääkaupunki 2026

Heli Metsäpelto
Yhteisöpäällikkö
4.4.2024

Euroopan kulttuuripääkaupunkeja jo vuodesta 1985

Tunnetuimpia Euroopan unionin toimia

- Vahvistavat kulttuurin roolia kaupunkien ja alueiden kehittämisessä
- Korostavat Euroopan kulttuurien rikkautta ja yhteistä kulttuuriperintöä
- Kansainvälinen yhteistyö avaa taiteen ja kulttuurin ammattilaisille uusia ovia
- Laajennetaan kulttuuritarjonnan saanti- ja osallistumismahdollisuuksia.
- Euroopan kulttuuripääkaupungit ovat tutkitusti kasvattaneet kaupunkien elinvoimaa

Laajat aluetaloudelliset vaikutukset

Turku2011, panostus 55 M€

- Aluetalouden kasvu 260 M€
- Uusia työpaikkoja 3 300 htv
- Kasvua majoituspalveluihin 17 M€
- Kansainvälisen mediahuomion arvo 54 M€

Kaunas2022, Liettua, panostus 26 M€

- Yli 3000 tapahtumaa
- 2 miljoonaa vierailijaa
- Kansainvälisen median huomio 66 eri maassa lähes 2000 julkaisussa
- Perintönä yli 1000 tapahtumaa, kohdetta, julkaisua

Kulttuuri- ilmastonmuutos tuo elinvoimaa

Eloisa ja kiehtova alue

- Oulusta ja pohjoisesta Suomesta tulee luovuutta huokuva, elinvoimainen alue

Tasapainon yhteisö

- Kulttuuri tulee osaksi arkea ja lisää asukkaiden hyvinvointia. Uudet yleisöt osallistuvat tapahtumiin.

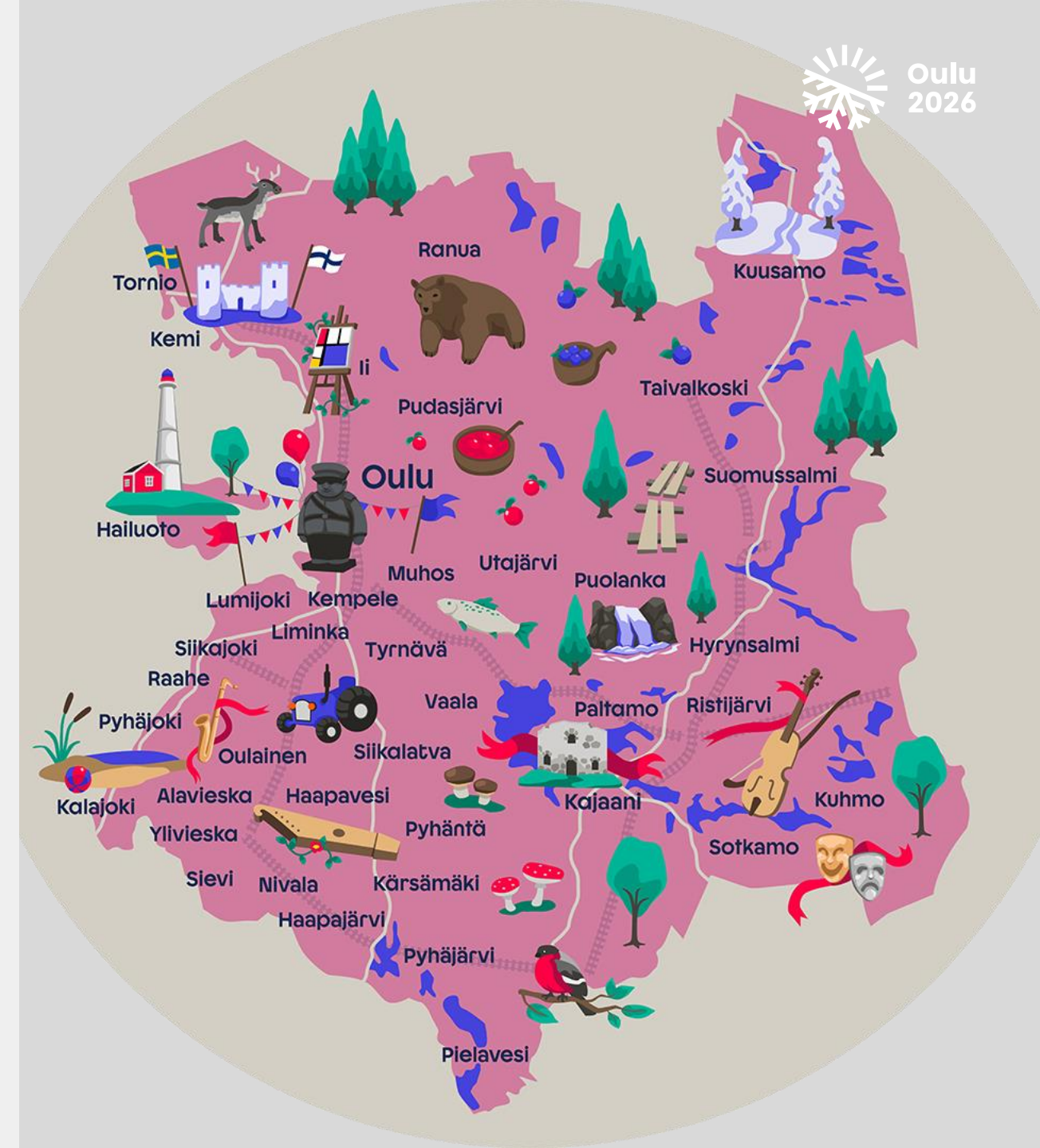
Luova alue

- Luoville aloille syntyy uusia työmahdollisuuksia. Luovien alueiden ja paikkojen määrä lisääntyy.

Laaja toteutusalue, koko Suomen mahdollisuus

- Kulttuuri-ilmastonmuutokseen on sitoutunut Oulun lisäksi 39 kuntaa
- Perintönä pysyviä vaikutuksia alueen elinvoimaan, kulttuuriin ja sen saavutettavuuteen, matkailuun, yhteisöllisyyteen sekä yhteistyöhön
- Alueen asukkaille ja kulttuuritoimijoille mahdollisuuksia osallistua ohjelman rakentamiseen ja toteuttamiseen

Hakukirjan alueelliset ohjelmakokonaisuudet

Arctic Food Lab:

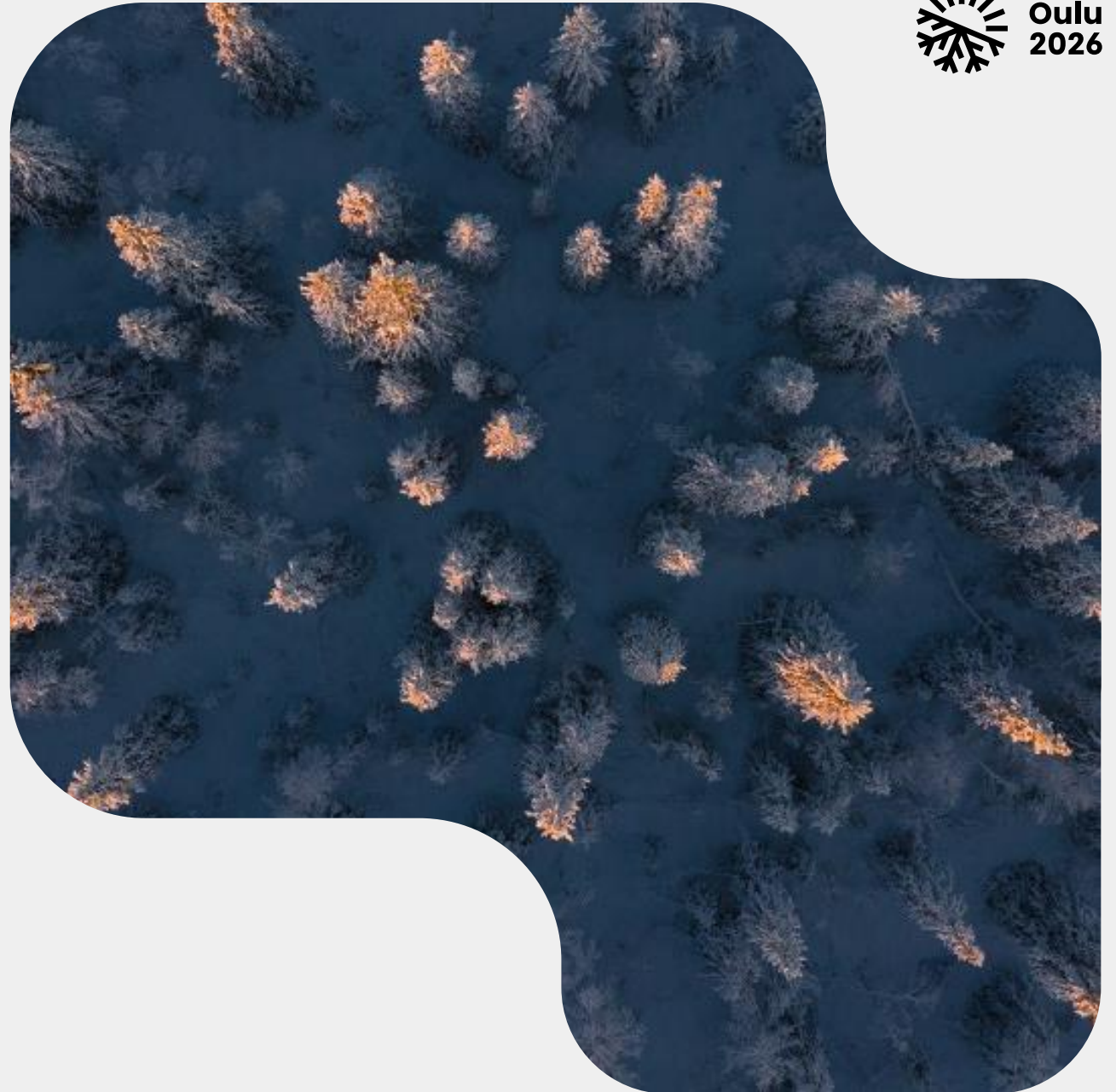
alueen ruokatapahtumat,
ruokakulttuuri ja ruokamatkailun
kehittäminen

Art & Nature Trails:

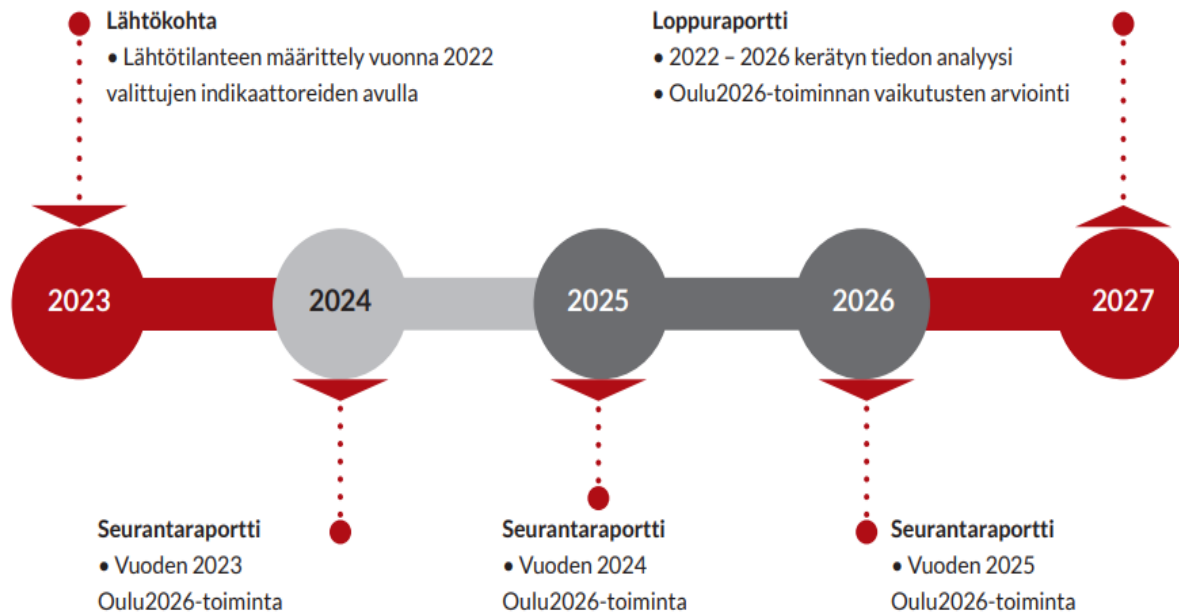
alueen luonto- ja
kulttuurikohteiden esille tuominen

In Europe's Spotlight:

kulttuuritapahtumia
kansainväliselle yleisölle

Cupore seuraa valmistelua ja arvio tuloksia 2027

Oulu
2026

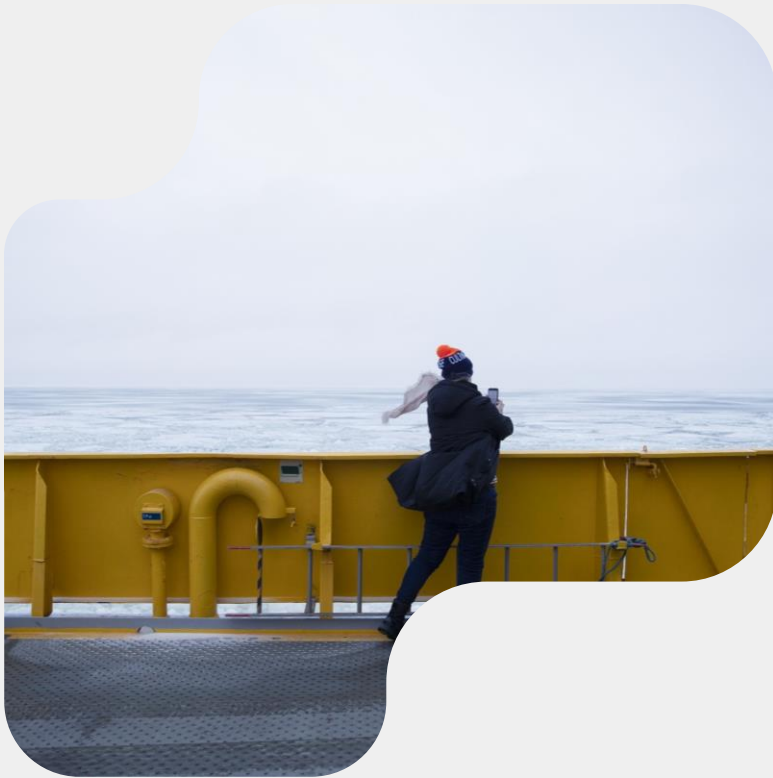
**Joka päivä
Oulu2026-
ohjelmaa**

**70 %
tapahtumista
koettavissa
hybridinä**

**Kulttuuri
ilmaston
muutos**

**Odotettavissa
2 miljoonaa
osallistujaa
2026**

**20 %
matkailijamäärän
kasvu**

Rohkeasti reunalla

Vastakohtien voimaa

Villisti kaupunki

Avajaiset
tammikuu

Risku – arktinen festivaali / saamelaiskulttuuri

helmi-maaliskuu

A photograph showing the silhouettes of a group of people walking across a vast, flat, snow-covered landscape. The scene is set during a sunset or sunrise, with a warm, golden-orange glow in the sky. The people are dressed in winter clothing, and some are walking dogs. In the background, there are some structures that look like light fixtures or small buildings. The overall mood is serene and quiet.

Frozen People

maaliskuu

Climate Clock

toukokuu

Taidetta eri paikoissa

koko vuosi

A night-time outdoor performance on a river. A stage is illuminated with blue and purple lights, and a large fountain of water is lit up. The background shows a forested hillside. In the foreground, a person is holding a smartphone to capture the scene. The overall atmosphere is vibrant and festive.

Delta Life

elokuu

Lumo – Art & Tech Festival

marraskuu

Rauhankone

koko vuosi

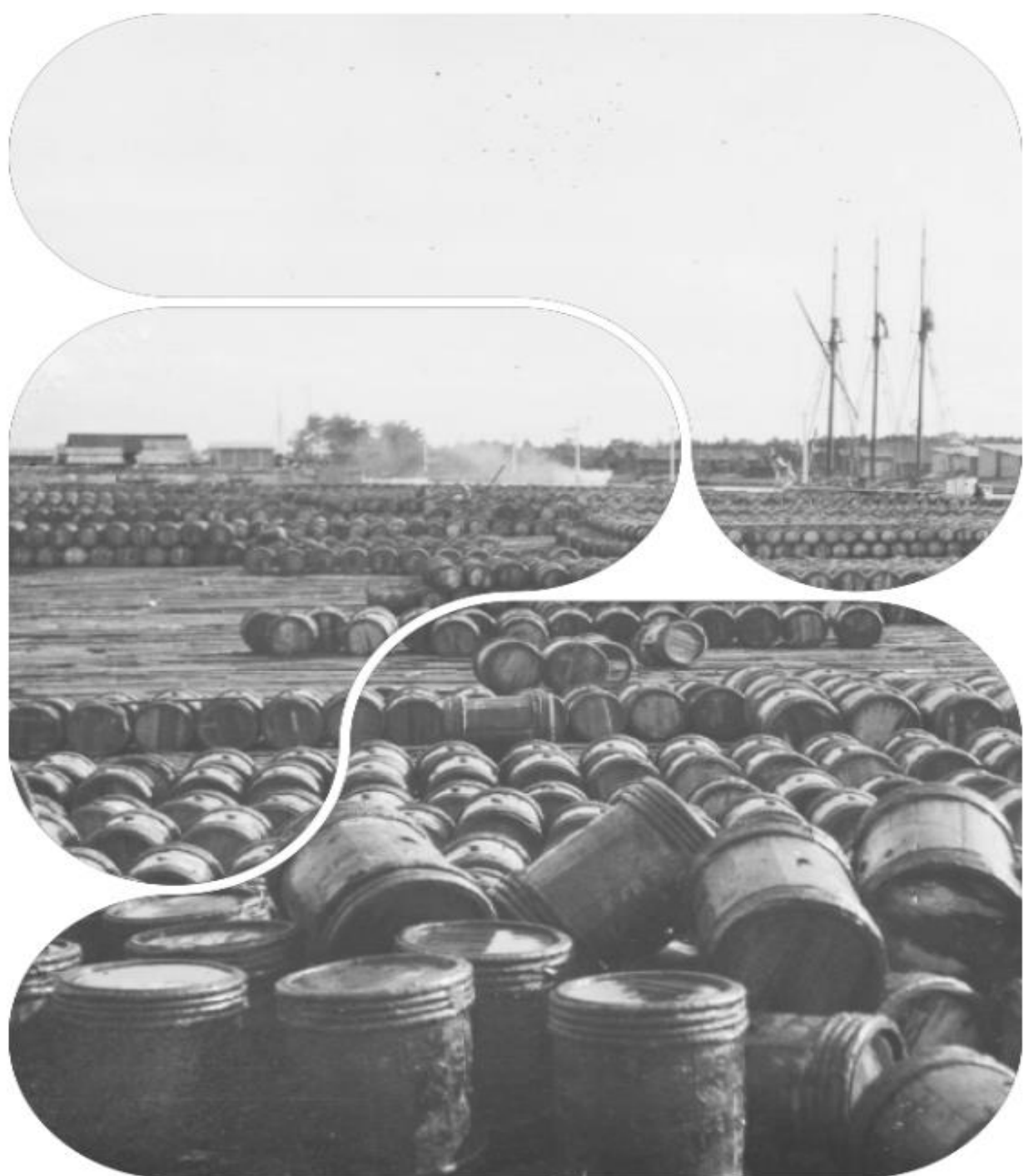
Arctic Food Lab

Juhlitaan pohjoisia makuja ja elämyksiä!

- Oulu2026-alueen ruokakulttuuri ja ruokatapahtumat
- Arctic Food Lab -tuotemerkki
- Ruoka- ja matkailualan toimijoiden yhteistyöverkosto
- Ruokamatkailun kehittäminen ja kansainvälistymisen edistäminen
- **Yhteisenä tavoitteena valmistautuminen kulttuuripääkaupunkivuoteen!**

Tervatarinoiden reitti

- Pohjois-Pohjanmaan liiton hankerahoituksella 1.3.2023-30.4.2024 on toteutettu Tervatarinoiden reitti.
- Tarinat pohjautuvat Oulun tervakaupan kulta-ajan paikkoihin, tapahtumiin ja henkilöihin.
- Kymmeneen tervaon liittyvään paikkaan Oulussa on sijoitettu laatta, jonka QR-koodin skannaamalla puhelimella tai mobiililaitteella saa tarinan luettavaksi tai kuunneltavaksi.

Tulossa

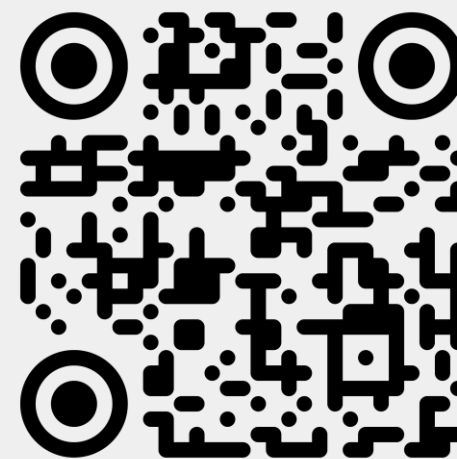
- Me olemme kulttuurialue -ohjelmahaku on 2024-2025.
- Vapaaehtoistoiminta käynnistyy

Tapahtumia:

- Art Oulu –teoshaku käynnissä
- Oulu2026-lava Qstockin yhteydessä (avoin haku)
- Oulu2026-muraali Myllyojalle
- Makuseikkailu Oulun Päivien aikaan
- Kesäyön kattaus Taiteiden yönä
- Valon kuukausi marraskuussa

Tilaa uutiskirjeemme!

Tilaamalla uutiskirjeemme saat tiedon siitä, mitä kulttuuripääkaupungin ympärillä tapahtuu.

oulu2026.eu/tule-mukaan

Kiitos

→ www oulu2026.eu

→ info@ oulu2026.eu

 Oulu2026 - European Capital of Culture

 Oulu2026 Official

 Oulu2026 - European Capital of Culture

 Oulu2026 Official

 Oulu2026 Official

